

geännert! Enorm geännert an deem Sënn – an dat net, zënter dës Regierung do ass, mee dat huet schonn déi vieregte Regierung ugefaangen –, datt jo eng ganz nei Philosophie agefouert gouf, wéi mer d'Lyceëen an d'Schoulen am Land iwwerhaapt organisieren. Datt mer vill méi an d'Regiounen ginn, datt mer vill méi dezentraliséiert hunn. Dat heescht, datt mir haut Lycéeën op Plazen hunn, wou ee sech warscheinlech virun 20 Joer geduecht hätt, datt dat emol net denkbar wier, wéi, ech soen emol, zu Jonglënster. Mee bon, Dir kennt d'Plaze jo allegueren, an et kommen der nach vill derbäi, well ech mengen, de Claude Meisch an ech, mir hunn zesummen – hien als Schoulminister an ech als Bauteminister – nach eng Rei Projekte vu gréisseren Lycéeën, och dezentraler, déi komme wäerten, déi natierlech dann d'Gestioun vun de Fluxen vun de Schüler erëm net méi einfach maachen.

Dat heescht, d'Envergure vum Schülertransport haut par rapport dozou, wéi et virdru war, ass iwwerhaapt net méi ze vergläichen an ass och ganz schwéier nach ze geréieren. An ech kann der Madamm Hemmen soen: Natierlech ginn déi Schülerlinnen, déi mir maachen, all ofgeschwat mam Educatiounsministère, a mir maachen déi natierlech ëmmer op d'Horairé vun deene Schoulen. Natierlech gëtt et Verspéidungen, mee déi hunn net onbedéngt eppes domat ze dinn. Déi hunn domat ze dinn, dass mir einfach en enormen Traffick zu Lëtzebuerg hunn, virun allem an de Spëttestonnen, an dann hänken heiansdo d'Schülerbussen och an de Stauen, wéi de Rescht vum Verkier. Mee, wéi gesot, et ass eng ganz aner Envergure. Mir hunn haut 200 Ligne-scolaire fir 45.000 Schüler, verdeelt op 30 Lycéeën am Land, 30 Campussen eigentlech. Dat heescht, do kënn Der Iech jo d'Komplexitéit virstellen, och fir meng Leit, fir dat dote mussen ze organiséieren mat de Busentreprisen. Duerfir, dat ass net méi ze vergläichen.

Déi Fro, déi den Här Wilmes opwerft mat de rurale Regiounen, déi verstinn ech, an do sinn et och eng Rei Accorde ginn, datt verschidde Fondamentals-besoinen mat ofgedeckt gi sinn. Do muss ech soen: Dat huet awer och eppes ze di mat Gerechtegkeet. De Problem ass: Mir hate jo net all d'rural Regiounen. Dat waren nëmme spezifesch; dat war och historesch gewuess. Bon, do kéint een elo laang driwwer diskutieren, wou dat hierkënn, mee dat ass egal. Mee et ass och aus Gerechtegkeetsgrënn, well mir kruten ëmmer méi Demanden, wou op eemol gemengt ginn ass, de Schülertransport vum Fondamental misst och elo vum Staat iwwerholl ginn. Or, datt ass awer per se eng Gemengekompetenz, soudatt d'Gemeng muss de Fundamental-Schülertransport organisieren an och finanzéieren.

Bon, dat heescht, dat heiten, datt mer dat elo net an deem Mooss wéi fréier hei dran integréiert hunn, huet dann och domat ze dinn. Et ass eng Fro vu Gerechtegkeet, et ass awer och eng Fro vum Finanzement. An do misst een nach eng Kéier eng Diskussioun féieren, de Staat mam Syvicol, mat de Gemengen, wéi een dat generell handhaabt, well soss verstinn ech, datt eng Gemeng seet: „Jo, firwat kréien déi do et a firwat kréie mir et net?“

Ech verheemlechen Iech awer net: Ech muss jo och als zoustänneg Minister Budgetdiskussiounen féieren, a vläicht hutt Dir d'Chance, no mir deen heite Ministère ze iwwerhuelen. Da wäert Dir emol gesinn, wéi dat geet an deene Budgetdiskussiounen. Dat geet net einfach! Do gëtt gestridden herno fir all Centime! Well natierlech muss de Budget och iergendwou opgoen. An da kommen natierlech un alleréischter Instanz déi Saachen zur Diskussioun, wou gesot gëtt: „Jo, gutt, dat do ass jo awer

eigentlech keng staatlech Kompetenz!“ An där Demandé kommen der ëmmer méi. Da mussen mer vläicht eng Diskussioun féieren, wéi mer dat iergendwéi tëschent Staat a Gemenge kompenséieren.

Duerfir, et ass net esou einfach an der Praxis. Ech verstinn Är Suerg, mee an der Praxis ass et méi komplizéiert. Ech hunn Är Motioun elo just séier iwwerflunn. Ech géif Iech proposéieren, wann Der d'accord sidd, se haut net unhuelen ze loosse – bon, ech mengen, d'Chamber ass souverän, se mécht, wéi se dat wëll – an datt mer se eng Kéier an der Kommissioun diskutieren. Da kënnen meng Leit och mat dohinner kommen an Iech déi Komplexitéit nach eng Kéier erklären. Bon, da kënn Dir se jo nach eng Kéier an d'Pleniäre zrëckbréngen, wann Der dat dann duerno wëllt. Wann Dir domadder d'accord sidd.

Fir de Rescht géif ech Merci soe fir d'Zoustëmmung.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Mobilitéitsminister François Bausch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kënnen dann elo zum Vott vun deemem Projet de loi kommen, dem Projet de loi 8062. Den Text steet am Document parlementaire 8062³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8062 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass mat 39 Jo-Stëmmen, kenger Nee-Stëmm an 20 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusty Graas), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par M. Yves Cruchten), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Cloener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel (par M. Jean-Paul Schaaf), Aly Kaes (par M. Félix Eischen), Marc Lies, Mmes Elisabeth Margue, Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

Ech hat näischt héieren!

Plusieurs voix | Jo!

M. Fernand Etgen, Président | Ok.

Motion 1

Da kéime mer elo zum Vott vun der Motioun, déi vum Här Serge Wilmes deposéiert ginn ass. Ech ginn direkt d'Wuert un den Auteur.

M. Serge Wilmes (CSV) | Merci, Här President. Mir huelen déi Propos vum der Regierung, vum Minister, gären un, datt se soll fir d'éischt eng Kéier an der Kommissioun diskutéiert ginn an da gegebenenfalls nach eng Kéier soll heinner zrëckkommen. Doweinst misste mer elo net doriwwer ofstëmme.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wilmes. Dës Motioun soll also an der Kommissioun diskutéiert ginn.

(La motion 1 de M. Serge Wilmes est renvoyée à la Commission de la Mobilité et des Travaux publics.)

9. 8178 – Projet de loi relative au financement de la contribution négative dans le cadre du mécanisme de compensation pour l'année 2023

Da komme mir elo zum Projet de loi 8178 iwwert de Finanzement vum negativen Bäitrag am Kader vum Kompensatiounsmechanismus fir 2023. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht a Rapportrice vun deemem Projet de loi ass déi honorabel Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission spéciale « Tripartite »

Mme Josée Lorsché (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, mam Projet 8178 komme mir zrëck bei d'Finanzéierung vun der sougenannter „Contribution négative“ an de Kompensatiounsmechanismus fir d'Joer 2023, wou ech e kuerze Blëck no hanne mussen gei, fir dee Projet de loi hei ze erklären.

Wann Der Iech gutt erënnert, da wësst Der, dass mir mam Tripartitt-Accord vum September 2022 derfir gesuert hunn, dass de Stroumpräis um Niveau vun 2022 stabiliséiert gëtt, an dat fir all Client résidentiel, deem seng Stroumconsommation bei maximal 25 MWh pro Joer läit, an anere Wieder, bei de Clienten vun der Kategorie A.

An deem Kontext hu mir d'Stroummarchésgesetz am Dezember 2022 ugepasst, andeems mer d'Option vun der Contribution négative am gesetzlech definierte Kompensatiounsmechanismus verankert hunn. Konkreet heescht dat, datt den Iwwerschoss vum Kompensatiounsfong a Form vun enger Contribution négative zugangscht vum Client ka genotzt ginn, wat fréier net de Fall war, an datt de Staat d'Méiglechkeet kritt huet, dëse Fong mat enger zousätzlecher finanzieller Kontributioun ze speisen.

Op dëser legaler Basis, déi duerch e Règlement grand-ducal betreffend de Kompensatiounsmechanismus komplettéiert ginn ass, huet den nationale Regulateur, den ILR, dunn den Niveau vun der Kontributioun fir de Kompensatiounsmechanismus an engem Règlement fixéiert.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

Dëst zielt, wéi scho gesot, fir d'Kategorie A, an dann awer och fir d'Period just vum 1. Januar bis den 31. Dezember 2023. Déi entsprecheend finanziell Kontributioun gouf opgrond vu verschiddenen Zenarie berechent, an deene follgend Komponente consideréiert gi sinn: d'Netzkäschten, d'Verbrauchsdaten a souwuel déi aktuell Produktioun vun erneierbaren Energiën wéi och d'Previsiounen an deem Beräich.

De Montant, dee schlussendlech an Zesummenaarbecht mam Energieministère festgeluecht ginn ass, beleef sech ganz genee op 108,5 Milliounen Euro. An elo komme mer bei de Punkt, firwat mir haut dëse Projet de loi stëmme: Dëse Montant iwwersteigt de Seuil vu 40 Milliounen Euro, soudass mir den Artikel 80 vum Gesetz iwwert de Budget,

d’Kontabilitéit an d’Tresorerie vum Staat musse respektéieren an eng Loi de financement musse stëmmen. An dat maache mir dann och haut mat dësem Projet de loi. Wat de finanziellen Impakt ubelaangt, esou gesi mer mat dësem Finanzéierungsgesetz ronn 110 Milliounen Euro fir d’Stabiliséierung vum Stroumpräis fir d’Joer 2023 vir. Mir stëmmen déi an déi ginn dann dem Energie- a Klimafong ugerechent.

Dir Dammen an Dir Hären, domat hunn ech de virleiede Projet de loi a méiglechst kuerze Wieder resuméiert a kann et och kuerz maachen, wat d’Avisen an déi parlamentaresch Aarbechten ubelaangt.

Deen eenzegen Avis, deem zu dësem Projet de loi erakoum, koom vum Staatsrot den 31. März 2023, wou de Staatsrot just e puer legistesche Ännerunge proposéiert huet. An der Tripartitt-Kommissioun si mir deene wéi ëmmer nokomm. Deposéiert a virgestallt gouf dëse Projet de loi de 24. März 2023 vum Energieminister Claude Turmes, a knapp e Mount méi spët, den 31. Abrëll 2023 (veuillez lire: den 21. Abrëll 2023), huet d’Tripartitt-Kommissioun sech kuerz mam onkomplizéierten Avis vum Staatsrot befaasst an huet mä Rapport uschléissend och eestëmmeg ugeholl. Dat klénkt villversprechend fir de Vott vun haut, an domat ginn ech emol schonn den Accord vun der grénger Fraktioun a soen Iech Merci fir d’Nolauschten.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och.

An dann huet d’Wuert den éischte Riedner – jo, et ass en anert Gesiicht, wéi ech hei stoen hat, mee e kritt et awer! –, den Här Gilles Roth.

Discussion générale

M. Gilles Roth (CSV) | Merci, Här President. D’CSV stëmmt dësem Projet de loi zou. Mir soen och der Rapportrice, dem Josée Lorsché, Merci.

Mir hu just eppes, wat mir de President vun der Tripartitt-Kommissioun géife froen. Mir haten d’lescht Joer eng Kéier e gudden Echange de vues mat de Fournisseure vun ...

(Interruption)

Ass dat fixéiert den 3. Mee? Majo, dann ass alles gutt, alles beschdens an dësem Land, an dofir stëmme mir deenen 110 Milliounen zou.

(Hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci, an ech gesinn, den Här Gilles Baum ass scho prett.

M. Gilles Baum (DP) | Merci, Här President. Ech mengen, d’Madamm Lorsché huet eis dëse Projet ganz gutt erkläert. Mir huelen hei nach eng Léit wierklech 110 Milliounen an de Grapp, fir d’Leit ze entlaaschten an de Präis am Grëff ze halen. Merci fir hire Rapport. Ech ginn den Accord vun der Demokratescher Partei.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci. Dann den Här Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci och der Madamm Lorsché fir hire gudden Rapport. Mir brauchen net méi dorobber anzegoen. Ech wëll just festhalen, dass mir der Meenung sinn, dass et richtig war, déi Verlängerung ze maachen, an dass mir dofir hannert deem Projet hei stinn, och wann et vill Sue sinn. Dat muss et eis wäert sinn!

Ech mengen, dass dat och en Deel vun deem ass, wou mir ëmmer soen, dass mer, wa Krise sinn, gutt zesummeschaffen, eis eens ginn, an dat doten ass eng

vun deene Léisungen, déi mer fonnt hunn. Dat war déi richtig, an dofir stëmme mer deem Projet zou.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci. Den Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, merci, Här President. Ech wëll vläicht dräi Bemierkunge maachen. Déi éischt ass eng vum Häerz, déi zweet ass eng politesch an déi drëtt ass eng legistesche.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

Déi, déi ech vun Häerz maachen, ass der Madamm Lorsché Merci ze soe fir dee Rapport.

Déi politesch ass dat, wat Dir Iech kënn erwaarden. D’Madamm Lorsché huet keng véier Minutte gebraucht, fir eis ze erklären, dass mir elo erëm 108 Milliounen – an eng hallef, mengen ech – ausginn, fir d’Sanktiounskäschten ze decken. Mir hunn e puermol driwwer geschwat. Et ass natierlech esou, dass mir dat net ganz laang aushalen. Et ass och esou, wéi mir et gëschter an der Diskussioun haten, dass déi Europäesch Kommissioun gesot huet, dass déi deier Moossnamen net kënnen éiweg esou virugoen. Mir hunn also op Dauer e Problem; mir maachen dat elo nach, mee wéi gesot, wéi laang, dat ass eng Fro.

Déi drëtt Bemierkung ass eng legistesche, an do kënnen mir vläicht nach eng Erklärung kréien. D’Madamm Lorsché huet eis jo erkläert, dass mir 110 Milliounen op de Fong urrechnen, dass déi Moossnamen elo 108,5 Milliounen kaschten, jo, an dass mir de Fonds climat elo mat 110 Milliounen speisen. Ech hunn déi 110 Milliounen elo net an den Artikele vum Gesetz direkt erëmfonnt. Ech fannen déi 108,5, ech gesinn och an deenen eenzelnen Artikelen déi 110, awer ech gesi se net am Text, am Texte proposé par la Commission. Ech weess net, ech brauch do vläicht nach Erklärungen, firwat ech dat net direkt erkannt hunn, oder ob dat vläicht net néideg ass, dat ze prezisiséieren, déi 110 Milliounen. Mee fir mech ass do eng kleng Diskrepanz. A vläicht kann den Här Minister oder d’Madamm Lorsché dat nach eng Kéier kloerstellen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Da ginn ech d’Wuert weider un d’Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Kurz und bündig: Der Rapportrice e grousser Merci fir hiren exzellente schrëftlechen a mündlechen Rapport, a mir ginn eisen Accord zu dësem Projet de loi.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti, an de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President, och merci der Rapportrice. Bon, wéi gewinnt kënnen mir dozou eisen Accord leider net ginn. Mir si jo net averstanen, dass et bis op 25.000 KWh eropgeet. Dat ass fir eis einfach eng Verschwendung vun Energie, wann ee kuckt, dass d’Enovos selwer seet: „Zu véier Leit huet een doheem normalerweis 5.000 KWh.“ Elo ginn déi 110 Milliounen genotzt bis zu 25.000 KWh fir doheem. Dir kënn Iech virstellen, wat een do alles dermat bedreiwe kann.

Deementspriedend ass et fir eis net sozial gerecht. Déi 110 Milliounen hätte kënnen anescht agesat ginn. Et hätt ee missen an d’Gesetz schreiwen, bis och nach 10.000 KWh, do wäre mir och nach dermat averstane gewiescht, fir e bëssen driwwer ze sinn, awer 25.000 KWh ass einfach vill ze vill! An do sinn et einfach herno ze vill Leit, déi matfinanzéiert ginn, déi eigentlech schonn en Abus vun der Energie bedreiwen.

Mir sinn averstanen, dass Leit, déi en normale Stroumverbrauch hunn, solle gehollef kréien, mee mir ginn net mat bis op déi 25.000. Dofir wäerte mir eis enthalten.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D’Regierung huet d’Wuert, den Här Energieminister Claude Turmes.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Turmes, Ministre de l’Énergie | Här President, léif Deputéiert, ech si frou, dass mir haut dëse Gesetzesprojet kënnen stëmmen. Firwat? Well et wichteg ass an dëser Kris, dass mer de Leit hëllefen. Mer hunn dat gemaach beim Gaspräis, ganz konsequent, mir maachen et bei de Wärmenetzer, bei de Pellets, a mir maachen et iwwert dat heite Gesetz och fir de Stroum.

De Stroumpräis zu Lëtzebuerg ass ongeféier fir en Haushalt ëm déi 21 Centimes pro Kilowattstonn, an duerch déi Ofsenkung, déi mer hei organiséieren, iwwert de Mécanisme de compensation, brénge mir et fäerdeg, dass mer de Präis, dee warscheinlech op 28 bis 30 Centimes eropgaange wär, op 21 Centimes stabiliséieren. E grousser Merci un d’Rapportrice.

Also, et ass esou: Ech mengen, hei ginn elo Suen iwwerweisen op de Fonds climat, an natierlech ass dat alles eng Schätzung an da gëtt iergend eng Kéier um Enn vum Joer ofgerechent. Ech mengen, mir kënnen net genee soen, ob mer herno 98 Milliounen brauchen. 108 Milliounen ass mol dat, wat mir elo geschat hunn, wat de Maximum ass.

Vläicht nach e Wuert zum Här Goergen senger Remark. Ech mengen, dass éischt ass: Wann een dat net elo gemaach hätt fir de ganze Stroumverbrauch vun den Haushalter, dann hätt dat natierlech net esou e groussen Impakt gehat op den Index. Da wier den Index méi staark geklommen an et wieren eventuell zousätzlech Indexranchen erfall. Ech mengen, dass ass déi eng Erklärung.

An déi aner ass: Wat heescht Klimaschutz? Klimaschutz heescht, dass ech natierlech Energie spueren, an op där anerer Säit, dass ech eriwiergi vu fossilen Energien op erneierbar Energien. A wann ech haut en Haushalt huelen, deen huet graff, kommt, mat graffe Chifferen, 30.000 KWh Energie. Dovu sinn 3.000 bis 4.000 KWh fir Stroum – Frigo, Televisioun, an esou weider, Beliichtung –, et sinn der 10.000 bis 12.000, 14.000 bis 15.000, jee nodeem, fir mäi Masutt oder Gas, an de Rescht, deemno wéi vill, fir mäi Diesel- a Bensinnsauto.

Dat heescht – an ech mengen, Dir wëllt dat jo och, an anere Motiounen ënnerstëtzt Dir eis jo oft bei der Transition énergétique –, de Bierger, deen eppes mécht fir de Klimaschutz, dee wäert herno net méi bei 30.000 KWh sinn, mee e wäert aspieren, well déi elektresch Applikatiounen ëmmer méi effizient sinn. En Elektroauto ass dräimol méi effizient wéi en Dieselauto. Eng Wärmepomp ass méi effizient wéi eng Gas- oder Masuttheizung. Mee e wäert awer méi Stroum verbrauchen. An déi 25.000 KWh, dat ass eng gewësse Kategorie, déi mir hunn, dofir war dat och administrativ méi einfach.

Mee d’Zukunft wäert sinn: Keng fossill Energie méi am Haus, an da méi Stroum! A vun dohier ass dat, mengen ech, och kee gudden Usaz, wann ee seet, dass ech deem Bierger, dee just 3.000–4.000 KWh Stroum verbraucht an awer 10.000–12.000 KWh Gas an nach esou vill Diesel, besser wëll, also, dass ech deem da wëll e Subsid ginn, an deen, dee méi Stroum verbraucht, dee jo da méi klimafrëndlech ass, dann

eigentlich wëll bestrofen. An dofir ass dat kee gud-den Usaz gewiescht.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Energieminister Claude Turmes. Parole après ministre fir den Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Jo, just fir op dem Här Minister seng Iwwerleeung ze äntwerten, wou e mech ugeschwat huet. Also, eng Wärmepompe mécht u sech jo och just Sënn, wann een eng Solaranlag huet, well een da Stroum direkt ka selwer produzéieren. Mat Ärer Logik hätt een u sech missen higoen a soen: „Déi, déi eng Solaranlag hunn, déi kréien dann elo nach e kleng Subsid méi op hirem Stroumpräis, wou se erëm aspeisen.“ Wann een eppes wëilt maache fir de Klimaschutz! Well hei an Ärer Reegel, wéi Dir et elo gemaach hutt, kréien déi, déi eng Masuttsheizung hunn oder Gas, dat awer bis 25.000. Dann hätt Dir missen eng Nuance maachen: déi, déi de Gas ofgeschaaft hunn an eng Wärmepompe hunn. Dann hätte mer Klimaschutz gemaach. Well elo gitt Dir deenen e Subsid bis 25.000 kWh um Stroum. En plus hu se doheem awer vläicht Masutt oder Gas, vläicht well et och net anescht méiglech ass. An dofir ass dat hei net am Sënn um Klimaschutz, wann Dir sot, bis 25.000 géif de Subsid gemaach ginn. En plus hätt een de Montant vun 100 Milliounen sécherlech och esou kënnen erofdrécken.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen. An d'Wuert geet nach eng Kéier zrëck un den Här Energieminister.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | Also, ech mengen, dat, wat Dir do fuerdert, ass warscheinlech just méiglech am totalen Iwwerwaachungsstaat. An administrativ war dat hei dat, wat mir konnte méiglech maachen. An nach eng Kéier: D'Tendenz ass eeben an Zukunft, datt mir vill, vill manner Energie verbrauchen. Mee mir verbrauche méi Stroum. An ech mengen, dat wollt ech och einfach just mat deem Beispill illustréieren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Energieminister. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8178. Den Text steet am Document parlementaire 8178².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8178 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmmen bei 2 Abstentionen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel (par M. Jean-Paul Schaaf), Aly Kaes (par M. Félix Eischen), Marc Lies (par Mme Octavie Modert), Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo (par M. Serge Wilmes), Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. André Bauler), Claude Lamberty et Mme Lydia Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par Mme Cécile Hemmen), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile

Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus : MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

10. 7996 – Projet de loi portant modification de la loi du 3 décembre 2014 ayant pour objet l'organisation des centres de recherche publics

Den nächste Punkt um Ordre du jour ass de Projet de loi 7996, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Organisation vum den öffentliche Fuerschungszentren. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an de Rapport vum deemem Projet de loi ass den honorabelen Här André Bauler, deen direkt d'Wuert kritt. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

M. André Bauler (DP), rapporteur | Merci, Här President. Léif alleguer, wa mir haut an enger modern an héich entwéckelter Gesellschaft liewen, dann hu mir dat virun allem der Innovationskraaft vun zig Fuerscher an Entwéckler ze verdanken, och an eisem Land. An de leschten 100 Joer huet Lëtzebuerg sech duerch en immense Fortschritt ausgezechent. Aus engem aarmen Emigrationsland ass eent vun de räichste Länner op der Welt ginn. Aus engem éischter monolithesch opgebaute Wirtschaftssystem, deen nach virun 100 Joer staark vun der Stolindustrie an och der Landwirtschaft ofhoung, ass haut eng diversifizéiert an innovéierend Économie ginn, déi Talenter aus aller Welt unzitt, besonnesch an der Finanzwelt, awer net nëmmen.

Dës Evolutioun huet zum Wuelstand vum Land bäigedroen. Wann een an d'Welt vun haut erauslueft, an där sech nei a mächtge Konkurrenten ervirduen, virun allem an der Kënschtlecher Intelligenz an an aneren neien Technologien, dann ass dat alles net fir ëmmer an éiweg a Béton gegoss. D'Wirtschafts- a Sozialgeschicht kennt eebe keng Rechter, keng Droit-acquisen, déi éiweg gutt sinn. Dofir heescht et, weider ze fuerschen an ze innovéieren.

Och Lëtzebuerg muss do um Ball bleiwen a seng Fuerschungslandschaft op d'Zukunft virbereeden. Nieft de groussen Investissementen an d'Infrastrukturen hu mir et grad och der Fuerschung ze verdanken, datt mer haut do sinn, wou mer sinn. Mir hunn eng innovativ Finanzplaz, eng innovativ Industrie, en innovatiivt Handwerk an eng innovativ Landwirtschaft, fir nëmmen déi ze nennen. Eng breetgefächert Économie, déi ëmmer um neiste Stand vun der Technologie versicht ze sinn.

Besonnesch an de leschten 20 Joer sinn déi staatlech Depensé fir d'Recherche kräfteg an d'Luucht gaangen. Während de Budget fir d'Joer 2000 nach bei knappe 25 Milliounen Euro louch, huet de Staat 2020

ronn 380 Milliounen Euro an d'Recherche investéiert. Mir gesinn also, datt d'Fuerschung ëmmer méi e grouse Stellenwäert zu Lëtzebuerg anhëlt, souwuel politesch wéi och gesellschaftlech a budgetär. Mir brauchen d'Wëssenschaft, fir eis kënnen weiderzuentwéckelen a fir deene groussen Erausforderunge vun der Zäit ze begéinen – denke mer nëmmen un déi energieatesch Transition.

Och am Gesondheetswiese mussen mir eis ëmmer nees nei erfannen, eis a Fro stellen an eis verbesseren. Ouni Fuerschung an Innovation bléife mer stoen, dobäi wësse mir, dass d'Innovationsfäegkeet vun engem Land ee vun de wichtegste Facteure fir e qualitativ héichwäertge Wirtschaftswesstem ass.

Zu Lëtzebuerg besteet de Secteur vun der Recherche publique aus dräi Haaptacturen. Dir kennt se: de Fonds national de la recherche, d'Uni Lëtzebuerg an eeben déi dräi Centres de recherche publics. 2019 hat d'Regierung eng ëmfaassend Strategie virgestallt, fir d'Roll vun der Wëssenschaft ze stäerken an de Finanzement vun nationale Fuerschungsprojeten ze fërderen.

An deem Kader goufe véier prioritär Domänen fir d'Fuerschung definéiert: Éischtsens d'Education vum 21. Joerhonnert, zweetens déi industriell Transformation, drëttsens déi personaliséiert Medezinn a véiertens déi nohalteg Entwécklung.

Doriwwer eraus leet dës Strategie e besonnesche Fokus op de sécheren Traitement, déi sécher Behandlung vun de Fuerschungsdaten an op d'Kreatioun vun enger innovativer digitaler Wëssensgemeinschaft.

Während de Fonds national de la recherche fir de Finanzement an d'Koordinatioun vun dëser Strategie zoustänneg ass, këmmere sech déi dräi öffentliche Fuerschungszentren an d'Univertéit ëm déi praktesch Ëmsetzung dovunner. Mat der méijäreger Konventioun, der pluriannueller Konventioun vun 2022, gouf fir d'éischte Kéier d'Konzept vun de Missions de recherche agefouert. D'Zil heivunner ass et, d'Zusammenaarbecht tëscht den öffentliche an de privaten Acteuren vun der Recherche ze fërderen, andeems een zesummen no Léisunge fir eng spezifesch Missioun sicht, sief dat en technologeschen oder e gesellschaftlechen Challenge. Nom Modell vum Triple Helix wëllt een esou de Staat, d'Privatwirtschaft an den Enseignement supérieur méi enk matenee vernetzen.

Zu Lëtzebuerg ginn et, wéi gesot, dräi Centres de recherche publics: de LIST, de Luxembourg Institute of Science and Technology, den LIH, de Luxembourg Institute of Health, an de LISER, de Luxembourg Institute of Socio-Economic Research. Den Ament ginn d'Organisation an de Fonctionnement vun den öffentliche Fuerschungszentren duerch d'Gesetz vum 3. Dezember 2014 gereegelt. Ma genee dës gesetzlech Basis soll elo duerch de virleierende Gesetzesprojet verännert, moderniséiert ginn. Engersäits wëllt een esou der Entwécklung vum Fuerschungssektor Rechnung droen an anerersäits d'Dispositionen vum CRP-Gesetz un déi vum modifizéierten Unisgesetz upassen. D'Gesetz vun der Uni Lëtzebuerg gouf nämlech schonn 2018 moderniséiert a reflektéiert déi nei Exigence fir d'Fuerschung weesentlech besser wéi dat aalt Gesetz vun den öffentliche Fuerschungszentren.

Ech ginn elo kuerz a knapp op déi sechs wichtegst Punkte vun deemem Gesetzesprojet an.

An engem éischte Punkt preziséiert dësen Text, ënner wéi enge Bedéngunge perséinlech Date fir öffentliche Fuerschungszwecker kënnen genotzt ginn, dëst natierlech a Konformitéit mat eisem Datschutzreglement.